

Isten kegyelméből készülhetünk húsvét megünneplésére. Arra az ünnepre, ahonnan az erőnket nyerjük, identitásunkat kapjuk, ahonnan egyáltalán számíthatjuk a jövőnket, értelmezhetjük az életünket. Értelmezhetjük a vágyainkat és most az idej esztendőben értelmezhetjük reményünket. Reményre vagyunk megváltva.

Hamvazószerda van, ahol különös módon is engedjük, hogy hasson ránk a bűnbánatnak a felszólító, teremtő ereje. Tartsatok bűnbánatot, mert elközelgett az Isten országa, mert itt van az Úr, itt van, aki tanítani akar. Itt van, aki értünk emberré lett, aki példát ad, új törvényt ad a szívünkbe. Mi ezt ismerjük, megtanultuk, befogadtuk, mert Isten gyermekei vagyunk, megkereszteltek és hálát adunk azért, hogy az Úr megváltott bennünket. A megváltás szent évét is ünnepeljük, jubileumi évként tekintünk erre az esztendőre és át akarunk lépni a hit kapuján mi magunk. Ezek a találkozási alkalmak, az elmélkedések, a szentgyónás, a böjt, az alamizsna, amire az Egyházunk buzdít bennünket. Ezek mind-mind segítenek bennünket eljutni a hit kapujához, hogy hittel hozzuk meg a döntéseinket.

Át akarok lépni. Isten országának tagjaként akarok élni. S mint ahogyan korábban is buzdítottam testvéreket, most is ezt teszem, amikor a bűnbocsánat szentségéhez járulunk, gyónunk, szentgyónást végezzük, akkor nem csak bűneinktől szabadulunk meg, bár ez óriási, hanem visszakapjuk a szabadságunkat is, hogy szabadon gondolkozzam, szabadon cselekedjek, szabadon lássak, a lelkem felszabaduljon, ezért bátorítok mindenkit, hogy a szent gyónását lehetőség szerint a nagyböjt elején végezze el. Azért, hogy másként lássunk. Legyen módom még a gyengeségeimet és a szokásaimat is, a reményemet is másként tekinteni. Ebben az atyák nagy segítséget adnak. A kialakított gyóntatási rend is segítséget jelent ebben.

A remény zarándokai vagyunk, azt jelenti, és ez a Szentatyának, Ferenc pápának, akiért imádkozzunk, hiszen nagyon nehéz egészségügyi helyzetben van, hordozza a keresztnek a terhét az Egyházért, mi érettünk. Imádkozzunk érte! Ő a nagyböjti üzenetében azt fogalmazta meg, hogy a remény zarándokai vagyunk, úton vagyunk, útra kelünk. A nagyböjt ezt jelenti. Van bátorságom útra kelni. Amikor valaki útra kel, akkor azért teszi, mert vagy erős a készletés, vagy nagy a kényszer, vagy valami jót szeretne elérni, és nem csak egyszerűen útra kelünk, egyik helyről elmegyünk a másikra, hanem zarándokként indulunk

el. Kell hozzá fölkészültség, bátorság, eltökéltség. Útra akarok kelni, kilépni abból a megszokott közegből, amelyben élek, amely kedvességgel vesz körül, segít, adott esetben korlátozza is a szabadságomat. Ugyancsak Ferenc pápa emeli ki, amikor útra kelünk, úton vagyunk, akkor társai vagyunk egymásnak. Bár mindenki maga készül a nagyböjti időben, de mégis a testvéri közösségnek az erejét, bátorítását is tudjuk hordozni kölcsönösen és megerősít bennünket Ferenc pápa nagyböjti üzenetében. Nem csak úton vagyunk, nem csak társai vagyunk egymásnak, hanem azért indulunk el, mert biztosak vagyunk abban, hogy a remény nem csal meg, nem csap be az Isten bennünket, nem szórakozik velünk, nem játszik, nem tesz úgy, mintha, nem lesz vége, nem fog el az ereje, nem fog el a kedve, hanem mindvégig állhatatosan, hűségben ott van mellettünk.

A hit évét is ünnepeljük, hiszen ebben az esztendőben a megváltásnak a szentévéit üljük. Ezért most is, lelkipraktikumunk elején is kimondjuk a hitvallásunkat. Ige, hiszem, hogy Jézus Krisztus, te vagy az Isten fia, te vagy a megváltó. Ezért azt tudjuk mondani, hogy a mi reményünk, amiről most majd elmélkedünk, és a szívünkben hordozunk, a mi reményünk az húsvéti remény. Nem valami megfontolás, nem valami kulturális előrejutásnak az eredménye, nem is pusztán tapasztalat. Ezek a reménynek fontos elemei. Jézus Krisztus meghalt, de föltámadott és él, és az életet ígéri meg mindazoknak, akik hisznek benne. Így kezdjük a nagyböjtiünket már húsvéti gondolattal.

A közös készületünkben szeretnék beszélni hivatásunkról, reményre való megváltottságunkról, arról, hogy a remény az nem csal meg. Bizony sokszor reménykedünk ugyan, de csak evilági keretek között. Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, mondja Pál apostol az első Korintusi levélben, akkor bizony szájalomra méltóak vagyunk. Aztán szükséges beszélni a megküzdött reményről. A remény zarándokai vagyunk, az élet útján járunk és aztán reményben szeretnénk cselekedni. Huszonhatodik zsoltárból vettem egy idézetet. *Remélj az Úrban, bátran cselekedj. Szíved legyen erős és hagyatkozz az Úrra.* Így szeretnénk továbbmenni húsvéti reményünkben.

Reménységünk, hivatásunk, testvérek az üdvösségre szól. És itt vagyunk ezzel a meghívással, meghivatottsággal a nagyböjt elején és azt kell látni, hogy ezt a

nagyszerű meghívást, a reménységünket hányszor és hányszor cseréljük föl könnyen, semmi haszon fejében. Elhomályosodik, meggyengül. Bűneim, amikor elkövetem, akkor azok mind-mind a reménytelenségből következnek. Bármelyik cselekedetemet, bűnömet nézem, abban mind tetten érhető a reménytelenség, mert vagy dühös voltam, vagy elkeseredett, vagy kétségbeesett, kényelmes, akár figyelmetlen. Minden esetben tetten érhető, hogy a reményem gyengül meg. Az, aki reménykedik, az nem követ el bűnt, mert a reménysége a túlparton van, és az az üdvösség. Hivatásunk az üdvösségre szól, de sokszor mégis látjuk ennek a reménységnek a meggyengülését. Mi rendíthetetlenül bízni akarunk Jézus Krisztus személyében, tanításában, az Atya irgalmában, Jézus megváltói művében, Jézus ígéletében. Mi mindvégig hinni akarunk. A nagybőjt elején is és közben is és meg akarjuk vallani egyházunk hitvallását, Jézus Krisztus, Isten fia megváltó vagy és meg akarjuk vallani, amit húsvét éjszakáján elemi erővel teszünk meg, hiszem az örök életet.

Jézus bátorít bennünket. Aki bennem hisz, nem hal meg örökre, hanem él. Én feltámasztom az utolsó napon, hogy amikor azt mondja, életük legyen és bőségben legyen. Ezt adja nekünk a hitünk, a Krisztusi ismeret, az Atya, és az irgalmas Atyába vetett bizalmunk. Megkapjuk hozzá az utat is Jézus Krisztustól, a mi húsvéti reményünktől. Ha szerettek engem, megtartjátok parancsaimat. Az Ő parancsai ébren tartják bennünk a reményt. Sok-sok definíciót lehet olvasni a reménnyel kapcsolatban. A Szentírás is ad bőségesen ilyen alkalmakat, de valójában úgy lehetne nagyon egyszerűen és hétköznapi életünk számára segítőleg megfogalmazni, mi a remény? Mikor reménykedem? Valójában az a kérdés, hogy milyen helyet foglal el a jövő az életemben? Hogyan gondolok a jövőre? Az én jövőmre, a szeretteim jövőjére, az Istennel való kapcsolatomra, a társadalomra, a közösségre, a kultúránkra, egyházunkra. Milyen helyet foglal el? És bizony érdemes megnézni, amikor jövőről gondolkodok.

Pár hétre, valamilyen feladatra, valamilyen teherre, kereszt megszűnésére, valamilyen élethelyzetnek a megváltozására, vagy éppen egy egykedvűség vesz rajtam erőt és észre sem veszem, hogy mindig csak a mának élek, a mai napi teendőnek, a mai napi feladatnak. Milyen helyet foglal el a jövő az életemben. Ezen nem nagyon szoktunk gondolkodni. Arról már igen, hogy milyen a múltam, a múltamban mi volt a jó, mi volt a rossz, de valójában, ha nincs az örök életbe

vetett reményem, ez nem élő, nem eleven, valójában a múltamat sem értékelem jól. Nem tudom megítélni. Rosszul fogom tenni. Leegyszerűsítve fogom ezt tenni.

Jövőm csak az Istenre irányulhat. Isten az életem, Isten az életem ura. Ő az, aki vezet, Ő az, aki Szent Lelkével megerősít, bátorít, erőt ad, megfiatalítja a lelkemet. Hol van az Isten, amikor az a kérdés, hogy milyen helyet foglal el a jövő az életemben, hol van az életemben, hol van az érzéseimben az Isten? Hol van a vágyaimban? Hogyan van jelen az Isten a terveimben, amikor terveket szövögetek? Milyen feladataim vannak, mit szeretnék elérni, mi az, ami örömmel töltene el? Milyen örömet szeretnék másoknak szerezni? Hol van a terveimben az Isten? A munkámban, a kapcsolataimban. És hol van a jövő az áldozataimban, amikor valami nehéz, amikor fáj, amikor kilátástalan vagyok, akkor ott van a jövő? Bízom a jövőben?

Hol van a jövő gondolata, a remény gondolata a küzdelmeimben, a betegségemben. És nem azért kérdés ez, mert azt lehetne könnyen mondani, ha van reményem, van hitem, ezek nem számítanak. De számít, nagyon is számít. Jézus is átélte ezt. Vállalta, magára vette a szenvedéseinket, a keresztjeinket, a küzdelmeinket, de ezeken belül is, ezekkel együtt is mindig az Atya irgalma, az Atya jósága, éltető ereje volt számára a fontos. A jelenemet is a reménységem határozza meg és éppen ezért nem akarok menekülni a jelen feladatai előtt megnyerem a feltámadott létnek a szabadságát.

Isten adja ezt a jövőt mindannyiunk számára. Egy bizalmi közelségben, Istenre irányuló megtisztult vágyaimban, félelem nélküli gondviselő szabadságában. Milyen nagy dolog az, amikor megtisztulnak a vágyaim. Mennyire zavaros, mennyire fájdalmas, amikor pontosan tudom, hogy amit szeretnék, az nem jó, mert vagy önzés, vagy kicsinyesség, vagy rövidtávú gondolkodás, vagy éppen bűn. És milyen jó, amikor az Isten megtisztítja vágyaimat. És már mentes vagyok ezektől, mert Isten szent lelke szabaddá tesz. S mennyire leszűkül a reménységem, leszűkül a jövőm, amikor a félelem vezet, irányít. A félelemben az ember az okától akar menekülni. A félelem okát akarja megszüntetni, vagy éppen ebből a félelmes helyzetből akar kilépni. Sosem lesz jó a megoldás, amikor félelemből vagy a félelemtől vezetve akarom megoldani az életemet.

Isten nem félelemre hívott meg bennünket, hanem szabadságra, öröme, jövőre.

A reménységünk, merthogy húsvéti remény, a jövőre irányul, túlmutat a szenvedéseinken, kudarcainkon. Visszaadja nekünk az életet idejének az egységes szemléletét, amire azt tudjuk mondani, hogy a reménységünk valójában a szilárd pont az életben. Ebben erősítenek az egyház szentségei. Hiszem az örök életet az Istennél. S a horgony már ott van. S mint ahogy a hajónál, ha a horgony már ki van vetve a partra, biztos pont. A hajó nem fog elveszni, nem fog elsüllyedni. Lehet, hogy a hullámok hányják-vetik, de biztos pontja van. A mi reménységünk ilyen, egyfajta bizonyosság, élető kapcsolat az Istennel. Ott van Jézus Krisztus a föltámadott. Jézus Krisztus az, aki bennünket is a föltámadás ígéretével ajándékozott meg. Kell-e ettől nagyobb pont?

Ezekben a napokban nagyon sokan, sokat gondolunk a szenvedőkre, köztük kiemelten Ferenc pápára. Kora is igen magas, betegsége is eléggé összetettnek tűnik és akkor ő miben reménykedjen?

Az örök életben. És ő ezt megvallotta, nem csak most. Az örök élet, az Atyával való találkozás az nem valami gyenge vigasz, nem olyan, amiről aztán nem tudunk semmit. Jézus Krisztus a halálból tért vissza és ezzel a győzelemmel ajándékoz meg bennünket. Ez a reménységünknek az erejét jelenti. Hitünkben már beteljesedett az a remény. Hiszek Jézus Krisztusnak, hiszek az egyháznak, ezért hittel vallom meg a reménységemet és ezért bátran teszem meg a szeretet cselekedeteit. A hit, remény, szeretetnek a kapcsolata ez. Egy bizonyosság az örök élet, az Istennél való élet, amit hittel hordozunk. Hitből hozzuk meg a döntéseinket.

Nagybőjt ebben akar segíteni, hogy a döntéseimet gondoljam át és tegyem meg a szeretet cselekedeteit. A nagyböjti evangélium, amit az imént hallottunk, ez is erre bátorít bennünket. Hitben már beteljesedett a remény és ez valóság számomra. Sokszor elgyengült állapotban az ember azt gondolja, hogy hát persze a hit az nagyon fontos dolog, de hát az élet realitása azért mégiscsak realitás. Kell hinni, kell, hogy valahonnan az ember erőt merítsen. Az atya, amit tanít, meg amit mond, hát az nagyon szép, de azért azt is tudja, hogy az élet az más. Na de hogy a hitünk és az életünk nem különbözik, az nem más. Sőt,

életünk egyetlen realitása. Csak is a hitemmel, ami a reményből források, látom illúzió nélkül az életemet. S mennyire fontos ez? Mert ha illúziókat fogalmazok meg, akkor egy elgondolt világban élek, akkor mindig vesztesnek gondolom magam, mindig a körülményeket fogom kárhóztatni, mindig úgy gondolom, hogy nincs esélyem, hogy Isten gyermekének az örömében éljek. Az élet realitását a reménységéből fakadó hittel tudom nézni és ebben benne van, belefér a szenvedés, a küzdelem, a meg nem értés, és mindaz, amitől szenvedni szoktunk.

Számunkra a hit valósága, a realitás és ennek napjainkban nagyon nagy jelentősége van. Gondoljunk a hírek valóságtartalmára, a virtuális világnak az erejére, gondoljunk a számtalan lehetőségre, ami előttünk föltárul, sokszor ide helyezzük az életünknek a középpontját. Ezért azt tudjuk mondani, hogy számunkra az egyetlen realitás, amit a reménnyel tudunk megélni, az a hitünk. És ez nem ideológia, ez nem valamiféle az embernek az újjáteremtése. Gondoljuk ki, milyen legyen az ember, találjuk ki, határozzuk meg, hozzunk erre új szabályokat és nem értelmezhetetlen szabadság a realitásunk, és főleg nem önmagunkba záruló magány, hanem ez mindig közösség, mindig testvéri kapcsolat, mindig együtt zarándoklás. Hogyan van jelen az életemben. Hogyan tudom ezt megtapasztalni?

Bízom az Atyában. És talán ilyen szempontból érdemes megnézni nagybőjti lelki gyakorlatunk elején, hogyan tekintek az imádságomban, szóhasználatomban, beszélgetéseimben az Atyára. Hogyan szólítom meg? Imádságomban kit szólítok? Atyát, Jézust, Szentlelket? Hogyan van jelen a bizalmam? Mint ahogyan a reményem az üdvösségre irányul-e? Sokszor, amikor beszélünk az életünkről, előttünk álló jövőről, akkor elárulja azt, hogy reménykedve tekintek-e erre, illetve az üdvösség szempontjából értelmezem-e. Nagyon sokszor szükséges szinte túl sokszor is mindennapi élet eseményeit értelmezni, társadalmunk, közösségeink eseményeit. Nagyon könnyű belesodródni abba a hibába, hogy azon kialakított, tematizált gondolati panelek alapján értelmezzük a világunkat, amely alapján könnyű beszélgetni egymással. A kérdés az, hogy ezen beszélgetésekben, mondatokban, értelmezési modellekben benne van-e számomra az üdvösség, vagyis az üdvösség alapján értelmezem-e. Jelen van az életemben a hitem, döntéseiben, illetve a szeretet cselekedeteinek a gyakorlásában. Aki a szeretet cselekedeteit gyakorolja, annak van reménye.

Mert hiszik, hogy ez jó. Éppen ezért azt tudjuk mondani, hogy reménységünk, hivatásunk az üdvösségre szól és ezért számunkra a remény az egyszerre a létet jelenti, léteimet, aki vagyok, a cselekvést, ahogyan cselekszem, ahogyan gondolkodom, ahogyan küzdök, és természetesen a reményem jelenti azt is, ahogyan ünneplek. Amikor arról beszélünk, hogy közösségünkben, akár az egyházból is, egyházi közösségekből, akár társadalmunkból kikopik, meggyengül az ünneplés, akkor az egészen világos, hogy azért van, mert a reménységünk gyengül meg. Ha nincs reményem, nem akarok ünnepelni. Mi közöm hozzá? Miért öltöznék fel ünnepi módon? Miért szentelnék rá időt? A remény az lét, cselekvés és ünneplés is egyszerre.

Reményre vagyunk megváltva. Isten országa tagjai vagyunk. A bárány menyegzőre hív bennünket. Itt most a szentmisében is, de a földi életünk befejeztével is.

A remény az mindig örvendező remény. Örvendezés afölött, hogy megváltottak vagyunk, hogy az életünk az jó, és az jó kezekben van. Így tekintünk testvérek a saját életünkre, saját hivatásunkra, ami a megváltásra irányul. Hiszünk a megváltás erejében, hiszünk abban, hogy a megváltás során új életet kapunk, ezért van bátorságunk bocsánatot kérni az Istentől, kifejezni, hogy rászorulunk az Ő irgalmára. Ezt tesszük most egészen sajátos formában, amikor majd a hamvazás szertartására kerül sor. Magunkra vesszük a hamuval fölrajzolt kereszt jelét, annak a keresztnek a jelét, amit mi már magunkra vettünk, amikor megkeresztelték bennünket. Amikor keresztet vetünk magunkra, ugyanezt tesszük, amikor egy-egy liturgikus alkalommal találkozunk, és ugyanezt tesszük szertartásosan, bemutatkozunk egymásnak, gyakorlatilag hitvallást teszünk. Én is hiszem az örök életet, hiszem a megújulást, és én nekem is van reménységem. Amikor majd kijárulnak az oltárhoz és kérik a hamvazás szertartásában ezt a gesztust, akkor ez legyen egymás számára is hitvallásunknak egy kiváló formája.